

ĐỀ SỐ 6: CHỦ ĐỀ VỊ THẾ VIỆT NAM TRÊN "BẦU TRỜI" TOÀN CẦU

I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Ngữ liệu là một bài thơ hoặc tản văn nói về hình ảnh những người trẻ Việt Nam thành công trên thế giới (nhà khoa học, nghệ sĩ, vận động viên...).

1. Nhân vật "tôi/chúng ta" trong văn bản thể hiện cảm xúc gì khi nhìn ra thế giới?
2. Hình ảnh "bầu trời Tổ quốc" được tác giả cảm nhận như thế nào khi đứng ở một quốc gia khác?
3. Phân tích ý nghĩa của hình ảnh "vùng trời" và "tầm nhìn" được nhắc đến trong đoạn cuối văn bản.
4. Thông điệp "Bầu trời nào cũng là của Tổ quốc" gọi cho bạn trách nhiệm gì đối với đất nước?

II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm): Nghị luận xã hội

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý kiến: "Vị thế của một quốc gia không chỉ đo bằng kinh tế mà còn bằng tầm vóc văn hóa và lòng tự trọng của mỗi cá nhân".

Câu 2 (4.0 điểm): Nghị luận văn học

Trong tác phẩm Hồn Trương Ba, da hàng thịt (Lưu Quang Vũ), nhân vật Trương Ba đã có sự "đổi mới" trong nhận thức để sống một cuộc đời trọn vẹn, đúng nghĩa. Anh/chị hãy phân tích sự chuyển biến này và liên hệ với khát vọng hoàn thiện bản thân của giới trẻ ngày nay.

TẢN VĂN: NHỮNG DẤU CHÂN TRÊN MÂY

Tôi đã từng đứng giữa quảng trường Times Square rực rỡ ánh đèn, giữa những giảng đường cổ kính ở Oxford hay những sân vận động cuồng nhiệt tại châu Âu, và ở đâu đó, tôi vẫn nghe vang lên những cái tên Việt Nam đầy kiêu hãnh.

Đó là những nhà khoa học trẻ miệt mài trong phòng thí nghiệm để tìm ra phương thức chữa bệnh cho nhân loại; là những nghệ sĩ mang tiếng đàn bầu, tà áo dài lên những sân khấu hàn lâm danh giá nhất; hay những vận động viên nhỏ nhắn nhưng sở hữu ý chí thép, khiến lá cờ đỏ sao vàng tung bay ở những vị trí cao nhất. Nhìn ra thế giới, chúng ta không còn thấy mình nhỏ bé. Chúng ta thấy một thế hệ người Việt không còn "vác ba lô lên và đi" chỉ để học hỏi, mà đi để khẳng định, để định vị lại tọa độ quốc gia trên bản đồ trí tuệ và tài năng toàn cầu.

Khi đứng ở một quốc gia khác, nhìn lên vòm cao thăm thẳm, tôi chợt nhận ra "bầu trời Tổ quốc" không chỉ giới hạn trong dải đất hình chữ S. Bầu trời ấy đang lan tỏa theo từng bước chân của người trẻ. Ở đâu có người Việt thành công, ở đó có một phần Tổ quốc được vinh danh.

Càng đi xa, chúng ta càng hiểu rằng mỗi "vùng trời" mới mà ta chinh phục không chỉ là một cột mốc cá nhân. Nó mở ra một "tầm nhìn" mới cho cả một dân tộc: tầm nhìn về một Việt Nam tự cường, sòng phẳng và đầy sáng tạo. Đừng chỉ nhìn xuống chân để thấy những khó khăn, hãy ngược lên để thấy rằng: **Bầu trời**

nào cũng là của Tổ quốc, nếu chúng ta đủ tâm, đủ tầm để bao phủ nó bằng khát vọng của mình.

I. (Theo Tuyển tập "Khát vọng vươn xa", 2024)

THƠ: BẦU TRỜI TRONG BA LÔ

(Tác giả: Nguyễn Minh)

Ta mang theo trong ba lô một dải đất hình chữ S
Làm hành trang vào những giảng đường xa
Nơi những phương trình không còn biên giới
Và những giấc mơ bắt đầu nở hoa.
Những chàng trai, cô gái tuổi hai mươi
Mang trí tuệ Việt "đánh xứ người" thắm lặng
Phòng thí nghiệm trắng đêm, mồ hôi rơi xuống bảng
Để bản đồ thế giới ghi tên một vì sao.
Khi đứng dưới một vòm trời khác lạ
Ngước mắt nhìn, chẳng thấy cách ngăn đâu
"Bầu trời Tổ quốc" nằm trong tim mình cả
Vẫn biếc xanh như sóng biển bạc đầu.
Ta chiếm lĩnh những "vùng trời" cao rộng
Bằng "tầm nhìn" xuyên qua những đại dương
Bởi ta biết sau lưng là đất mẹ
Đang đợi tin vui trên mỗi chặng đường.
Đừng hỏi vì sao cánh chim bay không mỏi
Dẫu bão giông hay nắng cháy vai gầy
Vì với ta, bầu trời nào cũng thế
Đều thuộc về Tổ quốc ở trên tay!
